

Τετάρτη 22 Νοεμβρίου [16:00-19:45]

“Σωπαίνω, ψιθυρίζω, μιλάω, φωνάζω.
Έχω τον λόγο μου!”

Ημερίδα για το δικαίωμα των παιδιών
στην ελευθερία της έκφρασης

Κινηματογράφος «**Αλκυονίδες**»
[Ιουλιανού 42]

Το Δικαίωμα της Ελευθερίας της Έκφρασης

Από την εφημερίδα των έφηβων προσφύγων
“Αποδημητικά πουλιά”

[**Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού**],
στις θέσεις του παιδαγωγού Γιάννου Κόρτσκα,
που πρώτος μίλησε για την ελευθερία της γνώμης
και την ισότητα των παιδιών.

Από την έκφραση μέσα από μαθητικά έντυπα,
στην ελευθερία της έκφρασης και της γνώμης στο σχολείο.

Εισηγήσεις, παρουσιάσεις, προβολή ταινίας, συζήτηση.

Την ημερίδα οργανώνουν το **Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού**, οι **Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής** (μέσω Υπευθύνων Σχολικών Δραστηριοτήτων) και η **Παιδαγωγική Ομάδα «Το Σκασιαρχείο. Πειραματικοί ψηλαφισμοί για ένα σχολείο της κοινότητας»**

ΔΙΚΤΥΟ
για τα δικαιώματα
του παιδιού

Αλκαμένους 11β | Σταθμός Λαρίσης
diktio1@gmail.com | www.ddp.gr | Τηλ. 210 8846590

Ελληνικό Παιδικό Μουσείο www.hcm.gr	Δημοτική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας	
Δημοτική Βιβλιοθήκη Νίκαιας - Αγ.Ι.Ρέντη	Παιδαγωγική Ομάδα “Το Σκασιαρχείο”	Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη
Εκδόσεις Μεταίχμιο http://www.metaixmio.gr/	Εκδόσεις Μικρή Σελήνη mikriselini.wordpress.com/	
ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ	ΜΙΚΡΗ ΣΕΛΗΝΗ	
Εκδόσεις Πατάκη www.patakis.gr	Εκδόσεις Παπαδόπουλος www.epbooks.gr	
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ	ΕΠ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	
Εκδόσεις Καλειδοσκόπιο www.kaleidoscope.gr	Εκδόσεις Κέδρος www.kedros.gr	
ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ	ΚΕΔΡΟΣ	
Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς - Βιβλιοθήκη Ελληνικό Τμήμα της IBBY - Κύκλος του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου www.piop.gr , www.greekibby.gr		
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΟΜΙΛΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ		
Δημοτική Βιβλιοθήκη του «Πολιτιστικού Αθλητικού Οργανισμού Δήμου Ηλιούπολης (Π.Α.Ο.Δ.ΗΛ.) - Γρηγόρης Γρηγορίου» www.politismos-ilioupoli.gr/		
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ (Π.Α.Ο.Δ.ΗΛ.)-ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ		
Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Α΄ Αθήνας - Γραφεία Πολιτιστικών Θεμάτων και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης - www.dipe-a-athin@sch.gr		
Δ/ση Π. Ε. Β΄ Αθήνας Πολιτιστικά Θέματα, Αγωγή Υγείας, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση		
Δ/ση Π.Ε. Ανατολικής Αττικής (Πολιτιστικά Θέματα & Περιβαλλοντική Εκπαίδευση) http://dipe-anatol.att.sch.gr/index.php/kainotomes-drasesis/politistika-the-mata/2258-seminario-me-thema-skeftomai-ekfrazomai-epikoinono-kallier-gontas-tis-proforikes-kai-epikoinoniakes-deksiotites-ton-mathiton		
Τμήμα Σχολικών Δραστηριοτήτων Δ/ση ΠΕ Ν.Χανίων http://cepelon.mysch.gr		
2ο Δημοτικό Σχολείο Παιανίας http://blogs.sch.gr/2dimpaian/		
1ο Γυμνάσιο Αυλώνα http://gym-avlon.att.sch.gr/autosch/joomla15/		
Έχω φωνή κι εγώ - 4ο Νηπιαγωγείο Ν. Ιωνίας Βόλου - 18 παιδιά mail@4nip-n-ionias.mag.sch.gr		
35ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ - α΄ τάξη www.skasiarxeio.wordpress.com		
49ο Δ/Σ Αθηνών		

ΔΙΚΤΥΟ
για τα δικαιώματα
του παιδιού

Αλκαμένους 11β | Σταθμός Λαρίσης
diktio1@gmail.com | www.ddp.gr | Τηλ. 210 8846590

Παγκόσμια Ημέρα
Δικαιωμάτων
του Παιδιού

Σωπαίνω, ψιθυρίζω, μιλάω, φωνάζω.
Έχω τον λόγο μου!

20
Νοεμβρίου
2017

Για ακόμη έναν Νοέμβριο είμαστε εδώ, να υπενθυμίσουμε σε όλους μας τα δικαιώματα των παιδιών μέσα από την Καμπάνια που διοργανώνεται με αφορμή την **Παγκόσμια Ημέρα των Δικαιωμάτων του Παιδιού**.

Φέτος η Καμπάνια εστιάζεται στο δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης και τα παιδιά «έχουν τον λόγο τους!», ένας λόγος που μπορεί να εκφραστεί με διάφορους τρόπους: χαμηλόφωνα ή δυνατά, με ψίθυρο ή ακόμη και μέσα από τη σιωπή.

Το σύνθημά μας λοιπόν είναι:

«Σωπαίνω, ψιθυρίζω, μιλάω, φωνάζω. Έχω τον λόγο μου!»

Έχει δικαίωμα ένα παιδί να χορεύει; Να τραγουδάει; Να εκφράζεται με το σώμα του; Να εκφράζεται ζωγραφίζοντας; Γράφοντας; Μιλώντας; Έχει δικαίωμα να εκφράζει ελεύθερα την γνώμη του; Να συμμετέχει στις αποφάσεις που το αφορούν; Έχει δικαίωμα να ακούνε οι ενήλικες τη γνώμη του, να τη σέβονται, να τη λαμβάνουν υπόψη ισότιμα;

Όταν συζητάμε για τα Δικαιώματα των Παιδιών, συνήθως αναφερόμαστε στα δικαιώματα που συνδέονται με τη ζωή, την οικογένεια, την υγεία, την εκπαίδευση, την προστασία, τις διακρίσεις, αφήνοντας σε δεύτερη μοίρα τα δικαιώματα στην ελευθερία της έκφρασης και της γνώμης, στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας, στην ελευθερία του να διαλέγουν τους φίλους τους, να συμμετέχουν και να συγκεντρώνονται σε ομάδες, το δικαίωμα του σεβασμού στην ιδιωτική τους ζωή, το δικαίωμα στην πρόσβαση στην πληροφορία.

Συχνά στην καθημερινότητά μας, αντί να ενθαρρύνουμε, ουσιαστικά περιορίζουμε ή αποτρέπουμε την ελεύθερη έκφραση των παιδιών. Με πράξεις και παραλείψεις τα εμποδίζουμε να εκφράσουν και να παρουσιάσουν την άποψή τους. Κι αν τους δώσουμε τον χώρο, τη δυνατότητα να την εκφράσουν, δεν την αφουγκραζόμαστε, δεν τη λαμβάνουμε υπόψη μας με όρους ισοτιμίας. Ίσως γιατί θεωρούμε ότι τα παιδιά δεν είναι ακόμα αυτόνομες προσωπικότητες και η γνώμη τους δεν έχει βαρύτητα, ή, ακόμη χειρότερα, δεν μπορούν να έχουν γνώμη γιατί «είναι παιδιά και δεν ξέρουν». Περιορίζοντας στην πράξη την άσκηση των δικαιωμάτων τους, τα εμποδίζουμε να τα γνωρίσουν και να τα κατανοήσουν.

Τα παιδιά διαμορφώνονται ως πολίτες μέσα από τις πρακτικές του περιβάλλοντος στο οποίο μεγαλώνουν, τις πρακτικές της οικογένειας, του σχολείου, της κοινότητας. Αν το περιβάλλον των ενηλίκων, αντί να ενθαρρύνει την έκφραση της γνώμης τους, στερεί τα παιδιά ή περιορίζει το δικαίωμά τους αυτό. Πώς θα εξελιχθούν σε πολίτες που ενημερώνονται, διαμορφώνουν απόψεις, τις διατυπώνουν και διεκδικούν με επιχειρήματα αλλαγές, είτε σε τοπικό επίπεδο είτε σε παγκόσμιο; Αν οι ενήλικες δεν ακούνε και δεν λαμβάνουν υπόψη τους τις απόψεις των παιδιών, πώς εκείνα θα γίνουν πολίτες που σέβονται τα δικαιώματα, την έκφραση και τη γνώμη των άλλων;

Τα παιδιά που ενθαρρύνονται να εκφράσουν τις σκέψεις τους και η γνώμη τους γίνεται σεβαστή, αποκτούν τις βάσεις για να εξελιχθούν σε ενήλικες οι οποίοι θα έχουν την ικανότητα να κατανοήσουν σε βάθος τα δικαιώματα του ανθρώπου και την έννοια της δημοκρατίας, θα μπορούν να οραματιστούν, να τολμήσουν, να δημιουργήσουν και να διακινήσουν νέες ιδέες και απόψεις.

Στο **Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού** τα παιδιά «έχουν τον λόγο τους!», ένα λόγο που αφουγκραζόμαστε. Οι δράσεις του **Δικτύου** διευκολύνουν την ενεργοποίηση της κριτικής σκέψης και αποτελούν το μέσο για να εκφραστούν τα παιδιά όπως τα ίδια θέλουν: χαμηλόφωνα ή δυνατά, ακόμη και μέσα από τη σιωπή τους, και την ελεύθερη έκφραση των παιδιών.

Υπενθυμίζουμε τα άρθρα από τη **Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού** που αναφέρονται στην ελευθερία της έκφρασης και τη συμμετοχή των παιδιών.

Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού [άρθρα 13 -17]

Άρθρο 13

1. Το παιδί έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία αναζήτησης, λήψης και διάδοσης πληροφοριών και ιδεών οποιουδήποτε είδους, ανεξαρτήτως συνόρων, υπό μορφή προφορική, γραπτή ή τυπωμένη, ή καλλιτεχνική ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο της επιλογής του.

2. Η άσκηση του δικαιώματος αυτού μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο μόνο των περιορισμών που ορίζονται από το νόμο και που είναι αναγκαίοι:

α) Για το σεβασμό των δικαιωμάτων και της υπόληψης των άλλων ή

β) Για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, της δημόσιας υγείας και των δημόσιων ηθών.

Άρθρο 14

1. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη σέβονται το δικαίωμα του παιδιού για ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας.

2. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη σέβονται το δικαίωμα και το καθήκον των γονέων ή, κατά περίπτωση, των νομίμων εκπροσώπων του παιδιού, να το καθοδηγούν στην άσκηση του παραπάνω δικαιώματος κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στην ανάπτυξη των ικανοτήτων του.

3. Η ελευθερία της δήλωσης της θρησκείας του ή των πεποιθήσεών του μπορεί να υπόκειται μόνο στους περιορισμούς που ορίζονται από το νόμο και που είναι αναγκαίοι για τη διαφύλαξη της δημόσιας ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, της δημόσιας υγείας και των δημόσιων ηθών, ή των ελευθεριών των θεμελιωδών δικαιωμάτων των άλλων.

Άρθρο 15

1. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναγνωρίζουν τα δικαιώματα του παιδιού στην ελευθερία του να συνεταιρίζεται και του να συνέρχεται ειρηνικά.

2. Δεν τίθενται περιορισμοί για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, εκτός από αυτούς που ορίζει ο νόμος και που είναι αναγκαίοι σε μια δημοκρατική κοινωνία, προς το συμφέρον της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας ασφάλειας ή της δημόσιας τάξης ή για την προστασία της δημόσιας υγείας ή των δημόσιων ηθών, ή των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των άλλων.

Άρθρο 16

1. Κανένα παιδί δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αυθαίρετης ή παράνομης επέμβασης στην ιδιωτική του ζωή, στην οικογένεια του, στην κατοικία του ή στην αλληλογραφία του, ούτε παράνομων προσβολών της τιμής και της υπόληψής του.

2. Το παιδί δικαιούται να προστατεύεται από το νόμο έναντι τέτοιων επεμβάσεων ή προσβολών.

Άρθρο 17

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναγνωρίζουν τη σημασία του έργου που επιτελούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και φροντίζουν ώστε το παιδί να έχει πρόσβαση σε ενημέρωση και σε υλικό, που προέρχονται από διάφορες εθνικές και διεθνείς πηγές, ιδίως σ' αυτά που αποσκοπούν στην προαγωγή της κοινωνικής, πνευματικής και ηθικής ευημερίας του, καθώς και της σωματικής και πνευματικής υγείας του. Για το σκοπό αυτόν, τα Συμβαλλόμενα Κράτη:

α) Ενθαρρύνουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στη διάδοση πληροφοριών και υλικού που παρουσιάζουν κοινωνική και πολιτιστική χρησιμότητα για το παιδί που είναι σύμφωνα με το πνεύμα του άρθρου 29.

β) Ενθαρρύνουν τη διεθνή συνεργασία για την παραγωγή, ανταλλαγή και διάδοση πληροφοριών και υλικού αυτού του τύπου, που προέρχονται από διάφορες πολιτιστικές, εθνικές και διεθνείς πηγές.

γ) Ενθαρρύνουν την παραγωγή και τη διάδοση παιδικών βιβλίων.

δ) Ενθαρρύνουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη τους τις γλωσσολογικές ανάγκες των αυτόχθονων παιδιών ή των παιδιών που ανήκουν σε μια μειονότητα.

ε) Ευνοούν την επεξεργασία κατάλληλων κατευθυντήριων αρχών που να προορίζονται για την προστασία του παιδιού από την ενημέρωση και το υλικό που βλάπτουν την ευημερία του, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 13 και 18.